

MERINDE PENTRU SVFLET

Apare cu binecuvântarea PS Părinte Episcop Siluan,
al Episcopiei Ortodoxe Române a Italiei
Foaie de învățătură duhovnicească și cateheză a Episcopiei Ortodoxe Române a Italiei

ANUL 8. N°61

SERIA SĂPTĂMÂNALĂ

16 DECEMBRIE 2018

CVANTUL DOMNULVI

**DOMINICA A 28-A DUPĂ RUSALI (A SFINTILOR STRĂMOȘI
PILDA CELOR POFTITI LA CINE)**

COLOSENI 3, 4-11

Fraților, când Hristos, Care este viața voastră, Se va arăta, atunci și voi, împreună cu El, vă veți arăta într-o slavă.

Drept aceea, omorâți mădularele voastre cele pământești: desfrânarea, necurăția, patima, pofta rea și lăcomia, care este închinare la idoli, pentru care vine

mânia lui Dumnezeu peste fiii neascultării, în care păcate ați umblat și voi odinioară, pe când trăiați în ele.

Acum, deci, lepădați și voi toate acestea: mânia, iușimea, răutatea, defăimarea, cuvântul de rușine din gura voastră. Nu vă mințiți unul pe altul, fiindcă v-ați dezbrăcat de

omul cel vechi, dimpreună cu faptele lui, și v-ați îmbrăcat cu cel nou, care se înnoiește, spre deplină cunoștință, după chipul Celui ce l-a zidit, unde nu mai este elin și iudeu, tăiere împrejur și netăiere împrejur, barbar, scit, rob ori liber, ci toate și într-o toți, Hristos.

LVCA 14, 16-24

Zis-a Domnul pilda aceasta: un om oarecare a făcut cină mare și a poftit pe mulți; și a trimis el la ceasul cinei pe slujitorul său să zică celor poftiți: veniți, căci totul este acum gata. Dar toți au început să-și ceară iertăciune, ca și cum ar fi fost înțeleși. Cel dintâi a zis: am cumpărat un ogor și trebuie să mă duc să-l văd; te rog să mă ierți. Un

altul a zis: am cumpărat cinci perechi de boi și mă duc să-i încerc; te rog să mă ierți.

Al treilea a zis: mi-am luat femeie, și pentru aceasta nu pot veni. Și, întorcându-se, slujitorul a spus stăpânului său acestea. Atunci, mâniindu-se, stăpânul casei a zis slujitorului său: ieși degrabă în piețele și ulițele orașului: și săracii, și betegii,

și orbii, și șchiopii adu-i aici. Și, întorcându-se, slujitorul a zis: stăpâne, s-a făcut cum ai poruncit și tot mai este loc. Atunci stăpânul a zis către slujitor: ieși la drumuri și la garduri și silește-i pe toți să intre, ca să se umple casa mea. Căci vă spun: nici unul din oamenii aceia care au fost poftiți nu va gusta din cina mea.

TRĂLVCVIRI

“Ai văzut câtă deosebire este între fiu și slugi și în pilda de mai înainte și în pilda aceasta? Ai văzut cât de mult se aseamănă aceste două pilde, dar și cât de mult se deosebesc? Și pilda aceasta ca și cealaltă arată îndelunga răbdare a lui Dumnezeu, marea Lui purtare de grijă și nerecunoștința iudeilor. Dar are ceva mai mult decât cealaltă. Vesteste mai dinainte și căderea iudeilor și chemarea neamurilor; în afară de aceasta mai arată câtă nevoie este de o viață virtuoasă și cât de mare e pedeapsa celor ce n-au grijă de purtarea lor.

Si este bine că pilda aceasta vine după cealaltă. Pentru că în pilda de mai înainte Hristos a spus: „Și se va da neamului care va face roadele ei” (Matei 22, 1-4), în pilda aceasta arată și cărui neam se va da via; și nu numai aceasta, ci arată iarăși și negrăita purtare de grijă de iudei. In cealaltă pildă se părea că numai înainte de răstignire îi cheamă pe iudei; în pilda aceasta Se silește să-i cheme chiar după ce iudeii L-au ucis pe Domnul. Când trebuia să le dea pedeapsa aceea prea cumplită, atunci îi cheamă la nuntă și-i cinstește cu cea mai înaltă cinste. In pilda cealaltă n-a chemat întâi

neamurile, ci pe iudei, în pilda aceasta la fel. Dar după cum în pilda cealaltă atunci a dat altora via când iudeii n-au vrut să-L primească, ci chiar L-au ucis când a venit la ei, tot așa și în pilda aceasta, atunci a chemat pe alții la nuntă când iudeii n-au vrut să vină. Poate fi, oare, o nerecunoștință mai mare ca a lor? Să fie chemați la nuntă și să nu vină! Cine n-ar vrea să vină la nuntă, la nunta unui împărat, a unui împărat care face nuntă fiului său? Poate că cineva m-ar întreba:
– Pentru ce Hristos a vorbit aici de nuntă?
– Ca să cunoști câtă grijă are

TRĂISĂVIRI

Dumnezeu de noi, cât de mult ne dorește; ca să cunoști câtă strălucire au cele din împărăția Sa; că acolo nimic nu-i trist, nimic dureros, ci toate sunt pline de bucurie duhovnicească. De aceea și Ioan Botezătorul îl numește pe Hristos Mire; de aceea și Pavel spune: „Că v-am logodit unui singur bărbat (II Cor. 11, 2)”; și iarăși: „Taina aceasta mare este; iar eu zic în Hristos și în Biserică (Efes. 5, 32)”.

– Dar pentru ce spune că mireasa nu-i logodită cu Tatăl, ci cu Fiul?

– Pentru că mireasa care-i logodită cu Fiul este logodită și cu Tatăl. Scriptura nu face deosebire; găsește când într-un fel când în altul, pentru că Tatăl și Fiul sunt de aceeași ființă.

În pilda aceasta Hristos a vorbit și de învierea Sa. Pentru că mai înainte vorbise de moartea Sa, arată că după moartea Sa este nunta și atunci este Mire. Dar nici așa iudeii n-au ajuns mai buni, nici mai blânzi. Poate fi, oare, o răutate mai mare?

Aceasta este a treia acuzație adusă iudeilor. Prima acuzație, că au omorât pe profeți; a doua, că au omorât pe Fiul; a treia, că n-au venit la nuntă cu toate că au fost poftiți la nuntă chiar de Cel ucis, de Cel pe Care ei îl uciseseră, ci au născocit o mulțime de scuze: că și-au cumpărat pereche de boi, că și-au luat țarine, că s-au însurat. Deși scuzele lor par întemeiate, totuși noi învățăm de aici un lucru: Oricât de grabnice și de necesare ar fi treburile noastre, să nu le punem niciodată mai presus de cele duhovnicești.

Împăratul nu i-a poftit la nuntă în ziua nunții, ci cu mult înainte de nuntă. Că se spune în pildă: „Spuneți celor chemați!”; și iarăși: „Chemăți pe cei poftiți”. Aceasta le mărește și mai mult vina.

– Dar când și prin cine au fost

chemăți?

ȘĂPTĂMÂNII

A te impartasi cu Trupul si Sangele Mantuitorului inseamna, repet, sa fii una cu El, sa fii cu adevarat un implinitor al cuvintelor Lui si sa recunosti cu adevarat ca pierdut ai fost si te-ai aflat. Pentru ca, da, e nevoie sa te pierzi. Dar nu in sensul de a parasi invatatura adevarata, ci de a renunta la o identitate molesita sau strict omeneasca si de a te regasi intr-o personalitate ingereasca.

Intr-o manastire, staretul a vazut un frate mergand prin aer si a zis: "Acesta are o lucrare". Era un baiat simplu. O, sfanta simplitate! A trecut o bucata de timp si l-a vazut mergand pe pamant. Si a zis: "Acesta si-a pierdut lucrarea". L-a chemat la el si l-a intrebant: "Cum te rugai tu inainte?". "Ma rugam asa: Doamne, nu ma mantui pe mine, pacatosul; Doamne, nu ma mantui pe mine, pacatosul. M-am dus la biserica, am zis mai tare si un parinte de langa mine mi-a spus: Ma, sa nu mai zici asa! Sa zici: Doamne, mantuieste-ma pe mine, pacatosul! Si am zis asa." Iar staretul i-a spus sa zica tot ca inainte. Am vrut adica sa va spun ca acela traia cu Dumnezeu, fara cunostinta teologica, traia cu inima.

**PARINTELE ARSENIE
PAPACIOC**

– Prin toți profeții, apoi prin Ioan Botezătorul – Ioan îi trimitea pe toți iudeii la Hristos, spunându-le: „Acela trebuie să crească, iar eu să mă micșorez (Ioan 3, 20)”, – și prin Fiul: „Veniți la Mine toți cei osteniți și împovărați și Eu vă voi odihni” (Matei 11, 28) ; și: „De însetează cineva, să vină la Mine și să bea (Ioan 7, 37)”. I-a chemat nu numai cu cuvântul, ci și cu fapta; iar după înălțarea Sa la cer, prin Petru și prin ceilalți apostoli. Pavel spune: „Cel ce a lucrat prin Petru la chemarea celor tăiați împrejur, Acela a lucrat și prin mine la chemarea neamurilor” (Gal. 2, 8). Pentru că iudeii, când L-au văzut pe Fiul, s-au mâniat și L-au omorât (Matei 21, 38-39), de aceea Dumnezeu îi cheamă din nou prin slugile Sale. Și la ce-i cheamă, oare? La osteneți, la oboseli, la sudori? Nu! La veselie! Le spuse: „Juncii mei și cele îngrășate ale mele s-au junghiat”. Uită-te cât de bogat este ospățul! Cât de mare e dărnicia! Și nici aceasta nu i-a făcut să se rușineze, ci, cu cât era mai îndelung răbdător, cu atât se împietreau mai mult la inimă! N-au venit, nu pentru că erau ocupați, ci pentru că s-au trândăvit.

– Dar atunci pentru ce unii din cei poftiți la nuntă spun că s-au căsătorit, iar alții că și-au cumpărat perechi de boi? Acestea-s doar treburi!

– Nu-s deloc treburi. Când ne cheamă treburile cele duhovnicești nici o treabă nu este de neapărată trebuință.

După părerea mea cei poftiți la nuntă s-au folosit de aceste scuze să-și acopere lenevia lor. Grozăvia nu-i numai aceea că n-au venit la nuntă, ci alta, cu mult mai grozavă și mai nebunească, că au bătut, au ocărit și au omorât slugile. Cei poftiți la nuntă sunt mai răi decât

TRĂISCVIRI

lucrătorii viei. Slugile din pilda de mai înainte veniseră să ceară venitul și roadele viei și au fost ucise; slugile din pilda aceasta au venit să-i cheme la nunta Celui ucis de ei și au fost ucise și ele. Poate fi, oare, o nebunie mai mare? Muștrarea aceasta le-o face și Pavel, zicând: „Care și pe Domnul L-au ucis și pe profeții lor și ne-au prigonit și pe noi (I Tes. 2, 15)”.

Apoi, ca nu cumva cei poftiți la nuntă să spună: „Nu venim la nunta Ta, pentru că Tu ești împotriva lui Dumnezeu”, ascultă cum îi poftesc vornicii: „Tatăl face nuntă! El vă pofteste!”

– Ce s-a întâmplat după aceasta?

– Pentru că n-au vrut să vină, ba dimpotrivă au mai și ucis pe cei trimiși la ei, împăratul le-a ars orașele, a trimis oști și i-a ucis.

Hristos a spus acestea ca să vestească mai dinainte cele ce aveau să se întâmple sub Vespasian și Tit, pentru că, necrezând în El, au mâniat pe Tatăl; Tatăl îi pedepsește. Distrugerea Ierusalimului n-a avut loc îndată după omorârea lui Hristos, ci după patruzeci de ani, ca să arate îndelunga Lui răbdare; după ce au ucis pe Ștefan, după ce au omorât pe Iacov, după ce și-au bătut joc de apostoli. Ai văzut cum s-au adevărit cuvintele lui Hristos? Ai văzut cât de degrabă? S-au împlinit încă pe când trăia Ioan Evanghelistul, pe când trăiau mulți din cei care au fost împreună cu Hristos. Au fost martori ai celor întâmplate cei care L-au auzit pe Hristos rostind aceste cuvinte.

Dar uită-te la nespusa purtare de grijă a lui Dumnezeu față de iudei!

A sădit vie, a înzestrat-o cu tot ce-i trebuia, a desăvârșit-o. Când i-au ucis slugile, a trimis alte slugi; când le-au ucis și pe acelea, a trimis pe Fiul Său; după ce și Fiul a fost ucis, Tatăl îi cheamă la nuntă; dar n-au

voit să vină; apoi a trimis alte slugi; dar ei le-au ucis și pe acelea. Și numai atunci îi ucide și pe ei, când nu li se mai putea vindeca boala. Că boala lor era de nevindecat se vede de acolo că ei n-au crezut, în timp ce desfrânatele și vameșii au crezut. Deci iudeii sunt osândiți nu numai pentru că au săvârșit acele nelegiuiri, ci și pentru că alții au putut săvârși fapte bune.

Iar dacă cineva ar spune că neamurile au fost chemate îndată după înviere, nu după ce au fost biciuiți apostolii, după ce au suferit multe de la iudei – că după înviere le-a spus lor Hristos: „Mergeți, învățați toate neamurile (Matei 28, 19)” -, voi răspunde că și înainte de răstignire și după răstignire pe iudei i-a chemat întâi. Înainte de răstignire Hristos spune ucenicilor Săi: „Mergeți la oile cele pierdute ale casei lui Israil (Matei 10, 6)”; după răstignire iarăși nu i-a oprit pe apostoli să-i cheme pe iudei, ci chiar le-a poruncit, deși le spusese: „Învățați toate neamurile”, pentru că atunci când S-a înălțat la cer le-a spus ca pe iudei să-i cheme întâi: „Veți lua putere, venind Sfântul Duh peste voi, și-Mi veți fi Mie martori în Ierusalim și în toată Iudeea până la marginile pământului (Fapte 1, 8)”; iar Pavel spune: „Cel Ce a lucrat prin Petru la chemarea celor tăiați împrejur, Acela a lucrat și prin mine la chemarea neamurilor (Gal. 2, 8)”. De aceea apostolii s-au îndreptat mai întâi spre iudei, stând multă vreme în Ierusalim; apoi, fiind alungați, s-au împrăștiat printre neamuri.

Tu uită-te și aici la bunătatea lui Dumnezeu! A spus: „Pe cati îi veți afla, chemați-i la nuntă!”. Mai înainte, după cum am spus, apostolii, trăind mai mult în Iudeea, au propovăduit și iudeilor

și neamurilor. Dar pentru că iudeii continuau să uneltească împotriva apostolilor, ascultă-l pe Pavel cum interpretează pilda aceasta! Pavel grăiește așa: „Vouă trebuia să se grăiască întâi cuvântul lui Dumnezeu; dar pentru că v-ați judecat nevrednici pe voi înșivă, iată ne întorcem la neamuri (Fapte 13, 46)”. De aceea a spus și Hristos: „Nunta este gata, dar cei poftiți n-au fost vrednici”. Știa și mai dinainte că iudeii nu vor fi vrednici; dar a trimis să-i cheme, ca să nu le rămână nici o scuză nerușinată de împotrivire; deși știa ce au să facă iudeii, totuși a trimis și a venit la ei mai întâi, ca lor să le închidă gura, iar pe noi să ne învețe să plinim toate, chiar dacă n-ar avea nimeni de câștigat de pe urma muncii noastre.

Dar pentru că iudeii n-au fost vrednici, de aceea Hristos a spus: „Duceți-vă la răspântiile drumurilor și pe câți veți afla, chemați-i; pe oricine ați întâlni, pe cei lepădați”. Că doar spusese în nenumărate rânduri: „Desfrânatele și vameșii vor moșteni împărăția cerurilor (Matei 21, 31)”; și: „Cei dintâi vor fi pe urmă și cei de pe urmă, întâi (Matei 19, 30)”. A arătat că pe bună dreptate se face aceasta. Ceea ce-i ustura mai mult decât toate pe iudei și ceea ce-i rodea mai cumplit decât distrugerea Ierusalimului era că vedeau neamurile intrând în drepturile lor și în drepturi mai mari decât ale lor.

Apoi, ca să nu creadă neamurile că se pot mântui numai prin credință, Hristos le vorbește și de osânda faptelor rele; celor care n-au crezut încă le spune să se apropie cu credință, iar celor care au crezut le spune să se îngrijească de viața și de faptele lor. Viața și fapta sunt haină de nuntă; chemarea este har

TRĂSĂCĂRI

al lui Dumnezeu.

– Dar pentru ce-i mai cercetează cu atenție pe cei poftiți la nuntă?

– Pentru că chemarea și curățirea sunt un har al lui Dumnezeu; dar a rămâne chemat și curat îmbrăcat atârnă de râvna celor care au fost chemați. Chemarea nu se datorește vredniciei omului, ci harului. Ar trebui, dar, să răsplătim lui Dumnezeu pentru harul ce ni l-a dat și să nu arătăm atâta răutate, după ce ne-a cinstit.

– Dar eu, mi s-ar putea spune, nu m-am bucurat de atâtea bunătăți ca iudeii.

– Te-ai bucurat de bunătăți mult mai mari. Ai primit, dintr-o dată, fără să fii vrednic, bunătățile pe care poporul iudeu le-a primit în decursul întregii lui istorii. De aceea și Pavel spune: „neamurile să slăvească pe Dumnezeu pentru milă

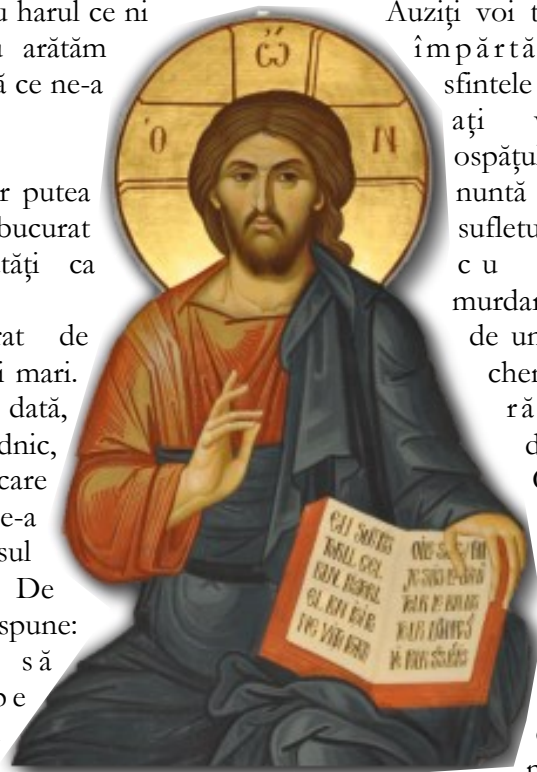
(Rom. 15, 9)”. Ai luat ce li se cuvenea lor. De aceea și pedeapsa e mai mare pentru ei, că n-au împlinit poruncile lui Dumnezeu. După cum cei poftiți la nuntă au ocărit pe împărat pentru că n-au venit, tot așa și tu îl ocărăști dacă, după ce ai fost chemat, te așezi la ospățul Lui de nuntă cu o viață stricată. A te duce la nuntă cu haine murdare, aceasta înseamnă: a pleca de pe lumea aceasta având o viață necurată. De aceea și tăcea cel ce intrase la nuntă fără haină de nuntă. Vezi că deși păcatul lui sărea în ochi, totuși Dumnezeu nu-l pedepsește înainte de a-și fi rostit însuși păcătosul pedeapsa? Că s-a

osândit singur prin aceea că n-a avut ce să răspundă; și astfel este dat chinurilor celor groaznice. Când auzi că a poruncit să-l arunce în întunericul cel mai din afară, nu socoti că numai aceasta îi este pedeapsa, că l-a trimis doar acolo în locul acela întunecos, ci și acolo unde-i plângerea și scrâșnirea dinților. Iar prin plângerea și scrâșnirea dinților arată că chinurile acelea sunt cu neputință de îndurat.

Auziți voi toți câți vă împărtășiți cu sfințele taine, câți ați venit la ospățul cel de nuntă și aveți sufletul îmbrăcat cu fapte murdare! Auziți de unde ați fost chemați? De la răspântiile drumurilor!

Ce sunteți? N i ș t e o l o g i, n i ș t e b e t e g i la s u f l e t, c e e a c e a c e - i c u m u l t m a i c u m p l i t d e c â t b e t e j i c i u n e a t r u p u l u i . R u ș i n e a z ă - t e d e b u n ă t ă t e a C e l u i C e t e - a c h e m a t ! N i m e n i s ă n u r ă m ă n ă a i c i c u h a i n e m u r d a r e , c i s ă - ș i c u r e țe h a i n a s u f l e t u l u i . A u z i ț i , f e m e i ! A u z i ț i , b ă r b ă ți ! N u a v e m n e v o i e d e h a i n e l e a c e s t e a ț e s u t e c u a u r , c a r e n e î m p o d o b e s c t r u p u l , c i d e h a i n e l e a c e l e a c e n e î m p o d o b e s c s u f l e t u l . A t ă t a v r e m e c ă t n e î m p o d o b i m t r u p u l e g r e u s ă n e î m p o d o b i m s u f l e t u l . N u e c u p u t i n ță c a î n a c e l a ș i t i m p s ă n e î m p o d o b i m ș i s u f l e t u l ș i t r u p u l . N u e c u p u t i n ță c a î n a c e l a ș i t i m p s ă s l u j i m ș i l u i m a m o n a ș i s ă a s c u l t ă m ș i d e H r i s t o s a ș a c u m t r e b u i e ! S ă a r u n c ă m d e c i d e p e n o i a c e a ș t a

cumplită tiranie. N-ai îndura cu liniște să vezi pe unul că îți împodobește casa atârnându-i perdele de aur, dar pe tine te lasă să stai gol în zdrențe. Și iată, acum aceasta o faci tu cu tine însuși. Iti împodobești casa sufletului tău, adică trupul, cu fel de fel de stoffe, iar sufletul îl lași să stea îmbrăcat în zdrențe. Nu știi că trebuie să împodobești mai mult pe împărat decât pe ostaș? Pentru împodobirea ostașului se fac stoffe de in; pentru împărat, purpură și coroană. Tot așa și tu. Imbracă-ți trupul cu o îmbrăcăminte mai proastă, dar sufletul îmbracă-ți-l cu purpură. Pune-i coroana și așază-l într-o trăsură înaltă și strălucitoare. Acum însă tu faci cu totul dimpotrivă. Impodobești ostașul, trupul, cu fel de fel de podoabe, dar pe împărat, sufletul, îl lași să se târâie legat în urma patimilor celor păcătoase. Nu te gândești, oare, că ai fost chemat la nuntă, și la nuntă lui Dumnezeu? Nu te gândești, oare, că în aceste săli de ospăț n i ș t e s u f l e t u l p o f t i t l a n u n t ă t r e b u i e s ă i n t r e î m b r ă c a t c u h a i n e b r o d a t e c u a u r ? V r e i s ă - t i a r ă t o a m e n i î m b r ă c ă ț i a s a , o a m e n i c a r e a u h a i n ă d e n u n t ă ? A m i n t i ț i - v ă d e s f i n ț i i a c e i a d e s p r e c a r e v - a m v o r b i t î n a i n t e , c a r e s e î m b r ă c ă c u h a i n e d e p ă r , c a r e l o c u i e s c p u s t i a . A c e ș t i a s u n t m a i a l e s a c e i a c a r e a u h a i n ă d e n u n t ă . S e v a v e d e a a c e a s t a d i n c e l e c e v o i s p u n e : O r i c ă t d e m u l t ă p o r f i r ă l e - a i d a l o r , n u o v o r p r i m i . D u p ă c u m u n î m p ă r a t s - a r î n g r e țe ș a d e h a i n e l e p e t i c i t e a l e u n u i s ă r a c , d a c ă i s - a r p o r u n c i s ă l e î m b r a c e , t o t a ș a ș i m o n a h i i a c e i a s e î n g r e țe ș e a z ă d e p u r p u r ă . S c ă r b i r e a n u l e v i n e d i n a l t ă p a r t e , c i d e a c o l o c ă - ș i c u n o s c f r u m u s e țe a î m b r ă c ă m i n t e i l o r . D e a c e a d i s p r e ț u i e s c c a p e o p ă n z ă d e p ă i a n j e n m a n t i a d e p u r p u r ă . I m b r ă c ă m i n t e a l o r d e s a c i - a

TRĂISCVIRI

învăţat aceasta. Deşi se îmbracă în sac, sunt cu mult mai presus, cu mult mai strălucitori decât împăraţii. De-ai putea deschide porţile minţii lor, de-ai putea să le vezi sufletul şi toată podoaba dinăuntru, ai cădea cu faţa la pământ, că ţi-ar lua ochii strălucirea frumuseţii lor interioare, lumina hainelor lor şi străfulgerarea conştiinţei lor. Aş putea vorbi şi de alţi bărbaţi mari şi minunaţi din vechime; dar pentru că pe oamenii care nu se pot înălţa la cele spirituale îi conving mai repede exemplele din faţa ochilor lor, de aceea vă trimit la locuinţele acestor monahi. Pe fetele lor nu veţi zări tristeţea, pentru că, zidindu-şi colibe lor în ceruri, sălăşluiesc departe de necazurile şi scârbele din lume; duc război împotriva diavolului şi, ca şi cum ar dansa, aşa se războiesc cu el. De aceea, pentru că duc război, şi-au făcut colibe şi au fugit de oraşe, de pieţe, de case.

Ostaşul de pe câmpul de luptă nu poate să locuiască în casă, ci îşi face un sălaş vremelnic şi aşa locuieşte, pentru că are să plece îndată de acolo. Aşa locuiesc toţi monahii aceia; cu totul altfel decât noi; că noi nu trăim ca şi cum am trăi într-o tabără de luptă, ci ca şi cum am trăi într-un oraş paşnic. Cine pune, oare, într-o tabără de luptă temelii? Cine zideşte, oare, casă pe care are s-o părăsească puţin mai târziu? Nimeni! Dimpotrivă, dacă ar încerca cineva să facă aşa ceva ar fi ucis ca trădător. Cine cumpără într-o tabără de luptă hectare de pământ? Cine încheie afaceri? Nimeni! Şi pe bună dreptate. „Ai venit ca să lupţi, i se poate spune, nu să faci negoţ! Pentru ce te osteneşti într-un loc pe care-l vei părăsi peste câtăva vreme? Fă aceasta când ne vom întoarce în tară!”

Aceste cuvinte ti le spun şi eu acum: Fă aceasta când ne vom duce în cetatea cea de sus. Dar, mai bine spus, acolo nu trebuie să te osteneşti; împăratul cel ceresc va face totul pentru tine. Aici pe pământ e de ajuns să ai numai o groapă şi să o întăreşti; de locuinţă nici nu-i nevoie. Ai auzit ce viaţă duc scitii! Trăiesc tot timpul în căruţă. Ai auzit ce viaţă duc popoarele nomade!

Aşa ar trebui să trăiască creştinii. Să trăiască întocmai ca nişte călători pe pământ, războindu-se cu diavolul, dezlegând pe cei ţinuţi robi de el; să se scape de toate grijile lumesti. Pentru ce-ţi faci casă, omule? Ca să te legi şi cu mai multe lanţuri? Pentru ce ascunzi aurul în pământ? Ca să chemi pe vrăjmaş împotriva ta? Pentru ce te împrejmuieşti cu ziduri? Ca să-ţi faci închisoare? Dar, dacă ţi se par a fi grele acestea, să mergem la colibe sfînţilor aceluia, ca să vedem cu fapta cât sunt de uşoare toate. Ei îşi fac colibe. Dacă trebuie să le părăsească, le părăsesc cum părăsesc ostaşii taberele când se termină războiul. Aşa trăiesc sfinţii aceştia! Dar, mai bine spus, tabăra lor e cu mult mai plăcută. Că e mai plăcut să vezi o pustie plină de colibe monahilor, decât să vezi o tabără în care ostaşii întind corturi, înfig suliţe, atârnă de vârful suliţelor fâşii de pânză de culoare galbenă, decât să vezi mulţime de oameni cu coifuri de aramă pe cap, cu piepturile strălucind de scuturi, înfăşuraţi numai în fier, decât să vezi un cort împărătesc făcut în grabă, o câmpie întreagă acoperită de lume care mănâncă şi cântă. Nu e atât de plăcută priveliştea aceasta ca cealaltă, de care-ţi vorbesc acum. Dacă ne-am duce în pustie ca să vedem corturile acestor ostaşi ai lui Hristos, nu vom vedea corturi întinse, nici vârfuri de

suliţe, nici cort împărătesc făcut din stofe de aur, ci vom vedea că pustia în care locuiesc aceşti ostaşi ai lui Hristos este tot atât de minunată şi frumoasă ca şi un pământ pe care ai întinde frumuseţea multor ceruri. Că locuinţele lor nu sunt mai prejos de ceruri; îngerii şi Stăpânul îngerilor se pogoară la ei. Dacă au venit la Avraam, la un om care avea soţie şi hrănea copii, pentru că era primitor de străini, cu atât mai mult vin aici şi dănţuiesc cu ei dansul cel cu cuviinţă, pentru că găsesc la ei cu mult mai multă virtute, pentru că găsesc oameni care s-au lepădat de trup, care dispreţuiesc trupul, deşi sunt în trup. La masa lor lăcomia nu-şi găseşte loc; masa lor e plină de filozofie; nu curg pâraie de sânge, nu se taie carne, nu se aude de dureri de cap de pe urma băuturii, nu se văd mâncăruri drese; nu simţi mirosuri de carne friptă, nici fum înecăcios; nu se văd alergături, zgomote, tulburări şi strigăte supărătoare; pe masa lor, pâine şi apă; apa, din izvor curat; pâinea, din munca mâinilor lor; iar dacă vor să mănânce ceva deosebit, mănâncă fructe; mai mare e plăcerea la mesele lor decât la mesele împăraţilor; la mesele lor nu te temi şi nu îţi este frică de nimeni; nu te ţine de rău boierul, nu te mânie soţia, nu te supără copilul, nu se râde în gura mare, nu te îngâmfă mulţimea linguşitorilor; masa aceea e lipsită de o astfel de tulburare; e masă de îngeri; sub ei au numai iarba, aşa cum a avut Hristos în pustie când a hrănit mulţimile. Mulţi nu-şi fac nici acoperiş, ci în loc de acoperiş au cerul; în loc de lumina opaiţului au luna; n-au nevoie nici de ulei, nici de opaiţ, că luna le dă de sus o lumină vrednică de ei.

Când îngerii din cer privesc la masa lor, îngerilor le place şi se veselesc.

TĂLHARI

Dacă îngerii se bucură de un păcătos care se pocăiește, cum nu se vor bucura de atâția drepti care trăiesc ca ei? La ei nu-i nici stăpân, nici rob; toți sunt robi, toți sunt stăpâni. Să nu socotești o enigmă cuvintele mele; sunt robi unii altora, stăpâni unii altora. Cu lăsarea serii nu se lasă și în sufletul lor tristețea, așa cum li se întâmplă multor oameni care se gândesc la grijile pricinuite de necazurile zilnice. După cină nu-i cuprinde teama de tâlhari, nu încuie ușile, nu trag zăvoarele, nici nu se tem de altele de care se tem oamenii: să stingă cu grijă luminile și focurile, ca nu cumva o scânteie să le aprindă casa. Convorbirile lor sunt la fel de liniștite și de potolite. Nu vorbesc ca noi de lucruri care nu-i privesc. Nu spun: „Cutare a ajuns mare dregător; cutare și-a pierdut slujba; cutare a murit; cutare a dobândit o moștenire” și altele de acest fel. Nu! Ei vorbesc totdeauna de cele viitoare și filozofează. Și, ca și cum ar locui în altă lume, ca și cum s-ar fi mutat în cer, ca și cum ar trăi acolo, așa vorbesc despre toate cele de acolo, despre sânurile lui Avraam, despre cununile sfinților, despre viețuirea împreună cu Hristos; despre cele din lumea aceasta nici pomenire, nici cuvânt; ci, după cum pe noi nu ne interesează ce fac furnicile în mușuroaiele lor, tot așa nici pe ei nu-i interesează ce facem noi, ci-i interesează împăratul cel de sus, războiul ce-l au de dus, uneltirile diavolului, faptele mari pe care sfinții le-au săvârșit. În ce ne deosebim noi de furnici când ne comparăm cu ei? După cum acelea se îngrijesc de trupurile lor, tot așa și noi. Și de-am face numai atâta! Dar noi facem lucruri cu mult mai rele, că nu ne îngrijim numai de cele de neapărată trebuință, ca furnicile, ci și de cele de prisos. Că furnicile trăiesc din câștigul cinstit

al muncii lor; noi, din răpiri; și nici cu furnicile nu ne asemănăm, ci cu lei și leopardii; dar, mai bine spus, suntem mai răi decât aceste fiare. Fiarelor acestora natura le-a dat să se hrănească așa; pe când pe noi, oamenii, Dumnezeu ne-a cinstit cu rațiune și egali, dar am ajuns mai răi decât fiarele. Suntem deci mai răi decât animalele necuvântătoare; monahii aceia sunt însă egali cu îngerii, străini de toate cele de aici și trecători pe acest pământ. Se deosebesc cu totul de noi și în îmbrăcăminte și în hrană și în casă și în încălțăminte și în grai. Dacă i-ar auzi cineva pe ei vorbind și ne-ar auzi și pe noi, și-ar da bine seama că ei sunt cetățeni ai cerului, iar noi, nici măcar vrednici de pământ. De aceea, când un mare dregător se duce la ei, atunci mai cu seamă iese la iveală toată deșertăciunea lumii. Dregătorul acela, care se crede grozav de mare cu slujba lui, acolo între monahi stă și el pe un pat de iarbă sau pe o pernă ponosită alături de un monah care muncește cu palmele pământul, alături de un om care nu cunoaște nimic din cele din lume. Acolo nimeni nu-l lingusește, nimeni nu-l laudă. I se întâmplă același lucru și lui ca și unuia care s-ar duce la un giuvaerghi sau într-o grădină de trandafiri; și după cum acesta primește ceva din strălucirea aurului și a trandafirilor, tot așa și dregătorul rămâne cu ceva de pe urma strălucirii vieții monahilor acelora: scapă de îngâmfarea lui de mai înainte. Și după cum un om mic de statură, dacă se suie pe un loc înalt, pare și el mai înalt, tot așa și oamenii care vin să vadă sufletele înalte ale acestor viețuitori, par și ei înalți atâta vreme cât rămân acolo; dar când pleacă dintre ei ajung iarăși mici, că s-au pogorât de pe înălțimea aceea. Printre monahi nu-i nimic nici împăratul, nici prefectul; ci, după cum râdem când

vedem pe copii că o fac pe împărații sau prefectii, tot așa și monahii disprețuiesc îngâmfarea celor care sperie pe cei din lume. Și se vede lucrul acesta din aceasta: dacă li s-ar da monahilor acestora în deplină siguranță tronul împărătesc, nu l-ar primi; l-ar primi însă dacă n-ar năzui după ceva mai mareț decât un tron împărătesc, dacă n-ar socoti trecător tronul împărătesc.

Ce dar? Nu vom trece odată de la viața aceasta a noastră nefericită la viața fericită a acestor monahi? Nu ne vom duce la acești îngeri? Nu vom lua și noi haine curate, ca să prăznuim la nunta Fiului de împărat? Pentru ce stăm și cerșim? Pentru ce stăm într-o stare mai rea decât cerșetorii de la răscrucile drumurilor? Dar, mai bine spus, într-o stare mai rea și decât cerșetorii și decât cei mai ticăloși decât ei. Da, cei ce se îmbogățesc din munca și averile altora sunt într-o stare mai rea decât cerșetorii. Că e mai bine să cerșești decât să jefuiești. Cerșitul se iartă; jefuitul se osândește. Cerșitul nu supără pe Dumnezeu; jefuitul supără și pe oameni și pe Dumnezeu. De pe urma jafului suferi numai osteneți și de multe ori alții se bucură de ostenețile tale.

Cunoscând, dar, toate acestea, să îndepărtăm din sufletul nostru toată lăcomia; să ne lăcomim după bunurile cele de sus răpind, cu toată rivna, împărăția cerurilor. Nu poate, nu poate să intre în împărăția cerurilor cel care se trândăvește. Facă Dumnezeu ca noi toți să ajungem râvnitori și cu mintea trează, ca să dobândim împărăția cerurilor, cu harul și cu iubirea de oameni a Domnului nostru Iisus Hristos, Căruia slava și puterea în vecii vecilor, Amin.”

(Din: Sf. Ioan Gura de Aur, Omilii la Matei, Ed. Institutului Biblic)